

ETT rf:s importanvisningar för import av svinmaterial

Vid import ska man beakta sjukdomsrisker

Till Finland har under årens lopp importerats mycket begränsat antal svin eller galtens sperma från utlandet, framför allt på grund av risken för spridning av djursjukdomar.

Svinens hälsoläge i Finland har förblivit exceptionellt gott i ett europeiskt perspektiv. Detta grundar sig på ett långsiktigt bekämpande av djursjukdomar, vars grundpelare har varit strikt importkontroll från myndigheternas sida före Finlands EU-anslutning 1995, omfattande sjukdomskartläggningar, snabba åtgärder för att utrota djursjukdomar när de kommit in i landet (t.ex. TGE år 1980) samt producenternas ansvarsfulla agerande, t.ex. i fråga om import av djurmaterial.

Exempelvis har PRRS hos svin spridits brett i Europa; för närvarande är endast Finland, Norge, Sverige, Island och Schweiz fria från sjukdomen. Den största risken för spridning även till oss utgörs just av möjlig import av djurmaterial från länder där PRRS förekommer.

Riskerna kontrolleras bättre vid import av sperma

För att minimera sjukdomsriskerna har importen koncentrerats till sperma från Norge.

När man vill importera galtens sperma krävs det att donatorgaltar genom undersökningar konstaterats vara fria från vissa svinsjukdomar som inte förekommer i Finland eller vars införsel med importsperma skulle innebära smittorisk för de gårdar som använder sperman. Spermaimporter från Norge sker enligt ETT:s anvisningar och rapporteras till ETT.

Tidigare har sperma även importerats till Finland från Sverige till en gård. Några satser sperma har också importerats från Danmark och Tyskland. Dessa satser har, för att hantera PRRS-risken, importerats endast till karantändräktighetsgårdar, där de inseminerade suggorna testats för PRRS.

Levande svin under kontrollerade former

Under Finlands EU-medlemskap har levande svin importerats till vårt land under mycket kontrollerade former. Till svinköttsproduktionen importeras avelsmaterial främst som inseminationsgaltar. Galtar kommer från Norge, där svinens hälsoläge är utmärkt, samt från SPF-programmets Röd-nivå-gårdar i Danmark och från Nederländerna. De importerade galtarna testas för flera sjukdomar redan i ursprungslandet. Därifrån förs de först till importkarantän i Finland (två olika karantänstallar) och därefter via karantän på insemineringsstation till en galtstation. Exempelvis testas galtar från Danmark och Nederländerna fyra gånger under

importprocessen bl.a. för PRRS och salmonella innan de slutligen kommer till stationen.

Till Finland har även importerats nya svinraser (Mangalitza, Kunekune, Linderöd) samt mini-/mikrogrisar. I största delen av dessa importen har ETT:s tilläggsanvisningar för hantering av importrisker följts berömligt.

Svinimport sker enligt samma principer som annan import. ETT ger tilläggsanvisningar för hantering av de risker som de officiella EU:s regler för den inre marknadshandeln eller Finlands tilläggsgarantier inte omfattar (t.ex. PRRS-test före import, salmonella, enzootic pneumonia (SEP), karantän i hemlandet osv.). ETT beviljar importtillstånd först när karantänundersökningsresultaten från ursprungslandet är klara, övriga på förhand överenskomna åtgärder har utförts och av veterinär undertecknade intyg om dessa har skickats till ETT. I hemlandet sätts djuren i karantän, där de åter testas för flera sjukdomar.

Kom ihåg!

- **Spermaintport** är jämfört med import av levande djur ur djursjukdomssynpunkt ett betydligt säkrare sätt att få nytt avelsmaterial till landet.
- **Alla sjukdomar orsakar inte tydliga symtom hos djuren.** Det är därför alltid bra att komma ihåg att importdjur vars sjukdomsläge inte har utretts innebär en stor ekonomisk risk för importören. Importören bör därför skaffa så mycket information som möjligt om ursprungslandets och -gårdens sjukdomsläge och följa ETT rf:s anvisningar i alla importrelaterade frågor. Man ska inte lita på muntliga löften, utan all nödvändig information bör krävas skriftligt.

EXAKTA PARTIVISA IMPORTANVISNINGAR FÅS FRÅN ETT RF!

Säker import!